

Տարեկան գինը 10 ռուբլի. կէս տարւան 6 ռուբ.
Առանձին համարները 5 կոպէկով.

Թիֆլիսում գրուած են միմիայն խմբագրատան մէջ.

Մեր հասցէն. Тифлисъ, Редакция «Мшакъ».
Կամ Tiflis, Rédaction «Mschak».
Տէլէֆոն № 253.

ՄՇԱԿ

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(բացի կիրակի եւ ածն օրերէն)

Յայտարարութիւն ընդունւում է ամեն լեզուով.

Յայտարարութիւնները համար վճարում են
խրաքանչիւր բառին 2 կոպէկ.
Տէլէֆոն № 253.

ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

ԲԱՑՎԱԾ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻԱՅՑ 1900 ԹԻԱԿԱՆԻ

ՄՇԱԿ

(28-րդ ՏԱՐԻ)

ԴՐԱՎԱՆԵԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՐԱԴՐԻ

«ՄՇԱԿ» ՀՐԱՏԱՐԱՎՈՒՄ ԵՒ ՆՈՅՆ ՊՐՕԳՐԱՄՈՎ ԵՒ ՆՈՅՆ ՈՒՂՂՈՒԹԵԱՄԲ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒՆԸ. «Մ» ա կ ի տարեկան գինը 10 ռուբլի է, տասն եւ մէկ եւ տասն
ամսականը՝ 9 ռ., ինն եւ ութ ամսականը՝ 8 ռ., եօթ ամսականը՝ 7 ռ., վեց ամսականը՝ 6 ռ., հինգ
ամսականը՝ 5 ռ., չորս ամսականը՝ 4 ռ., երեք ամսականը՝ 3 ռ., երկու ամսականը՝ 2 ռ. եւ մի
ամսականը՝ 1 ռուբլի:

ԱՐՏԱՄԱՀՄԱՆԵԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Ա մ ե ի կ ա յ ի բաժանորդները պէտք է
վճարեն տարեկան 6 ռուբլի. եւ ը ո ս ա յ ի բաժանորդները՝ 30 ֆրանկ. Պ ա ռ ս կ ա ս տ ա ն ի
բաժանորդները 10 ռուբլի:

«ՄՇԱԿԻՆ» գրով կարելի է խմբագրատան (Բաղարնայա եւ Բարձրակայա փողոցների
անկիւնը):

Կայտարարութեան ուրիշ քաղաքներից «ՄՇԱԿԻՆ» գրով համար, եւ առհասարակ նամակ-
ներ եւ ծրարներ ուղարկելիս, պէտք է գիշեր հետեւեալ հասցէով. ТИФЛИСЪ, Редакция
«МШАКЪ», իսկ արտասահմանից՝ ТИФЛИС, Rédaction du journal arménien «MSCHAK».

Յայտարարութիւնները ընդունւում են բոլոր լեզուներով:

Ա Պ Ա Ռ Ի Կ Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ր Դ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն Ջ Է Ը Ն Դ Ո Ւ Ն Վ Ո Ւ Մ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Որբերի ապաստարան.—Ներքին ՏեսՈՒ-
թիւն. Մամուլ. Երկրաշարժից վնասվածների
օգտին. Նամակ Ախալքալաքից. Նամակ Խմբա-
գրութեան. Ներքին լուրեր.—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵ-
ՍՈՒԹԻՒՆ. Արտաքին լուրեր.—ՀՆՈՒԳԻՐՆԵՐ.
—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ.
Երկրաշարժի աղէտի շրջանը.

ՈՐԲԵՐԻ ԱՊԱՏԱՐԱՆ

Որբերի ապաստարան Ախալքալա-
քում.—ահա այն գեղեցիկ միտքը, որ
իրագործվելու վրա է կարճ ժամանակա-
միջոցում: Այդ հարցը զրկել է այն մաս-
նաժողովում, որ հիմնվել է Թիֆլիսում
երկրաշարժի աղէտից վնասվածներին օգ-
նելու նպատակով: Այդ միտքը համապա-
տասխանում է ընդհանուր տրամադրու-
թեան եւ գտնում է մեծ համակրու-
թիւն:

Արդարեւ, երկրաշարժից վնասված այն
ընտանիքները, որոնք ունեն հոգատար-
ներ, որոնց հայրը, եղբայրը կենդանի են,
նրանք կարող են միայն զբաղւանքն ու
պատիւնը եւ միջոցներով օժանդակու-
թիւն:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻ ԱՂԵՏԻ ՇՐՋԱՆԸ

Ախալքալաքի գաւառի այն մասը, որ ենթա-
կա է երկրաշարժի սաստիկ աղբեցութեան,
գտնվում է մի լեռնաշղթայի մօտ, որ բաժա-
նում է Ախալքալաքի գաւառը Բօրչալուի գա-
ւառից, կամ, ուրիշ խօսքով բաժանում է Ջա-
ւախքը Մակալայից: Այդ լեռնաշղթայի վրա
բարձրանում են Շավինարադ, Դարադուզէ,
Դարադադ, Սամար, Բօրօղլի, Մեծ եւ Փոքր
Արուլ լեռները: Այդ շղթան սկսվում է Տաքա-
խուր լճից եւ վերջանում է Սաղամո լճով, իսկ
նրա մէջտեղում գտնվում է Տօթօրօլան լիճը:
Երեւն էլ մեծ լեռնային լճեր են վճիտ ջրով:

Պէտք է կարծել, որ լեռնային այդ լճերը ա-
ռանձին գեր են կատարում երկրաշարժ առաջ
բերելու, կամ գոնէ նրա ոյժը մեծացնելու գոր-
ծում: Եթէ ենթադրենք, որ լճերի ջրերը որ եւ
է պատճառից մղված երբեմնապէս մտնում են
երկրի մէջ կազմվող ձեղքվածքները եւ խոռոչ-
ները, մենք մօտաւորապէս բացատրած կը լի-
նենք մեզ երկրաշարժի գործողութիւնը: Զրե-
րը, երկրի ներքին ստորին խաւերում առա-
նալով, իսկոյն շողբանում են եւ իբրեւ կրակ-

թեան, որպէս զի կարողանան նորից ու-
րի կանգնել եւ վերանորոգել իրանց տնտե-
սական կենսքը: Եւ այդտեղ հասարակու-
թիւնը միայն մի պարտք ունի, այն է տալ
այնպիսի լաւ նպաստ, որ թշուառացած
ընտանիքները կարողանան առանց դժու-
րութեան կազդուրել իրանց առողջութիւ-
նը եւ վերակազմել իրանց գիւղատնտեսու-
թիւնը:

Բոլորովին ուրիշ դրութեան մէջ են ուր-
բեր, այն անձինք, որոնք մնացել են ա-
ռանց ինտանկայների, առանց հոգատար-
ների եւ որոնք չեն կարող ապահովվել միա-
նուազ օժանդակութեամբ: Այստեղ ան-
հրաժեշտ է ուրիշ կազմակերպութիւն, որ
օգնութիւն հասցնէ երկարատեւ կերպով,
որ այնքան ժամանակ խնամքը անհափա-
հաներին, մինչեւ որ նրանք կարողանային
սեփական ոյժերով աշխատանքի դիմելու
եւ իրանց ապրուստը հայթայթելու:

Գիւղական որբերին օգնել կարելի է եր-
կու ձեւով, կամ գիւղերում նրանց պահ-
տպով այս կամ այն ընտանիքին, որպէս
զի վերջիններս որոշ վճարով խնամեն նը-
րանց իրանց գաւառների հետ միասին եւ
այդպիսով նրանց մեծացնեն գիւղական

ված վատագ առաջ բերում որոտմունքներ եւ
ցնցումներ:

Ախալքալաքի գաւառի տնտեսական հետա-
դաժութեան գործով եւ երկու անգամ այցելել
եւ այն տեղերը, ուր երկրաշարժը այնպիսի
մեծ աւերածնունդ է առաջ բերել եւ երկու
անգամ էլ երկրաշարժի եւ հանդիպել: Առա-
ջին անգամ 1893 թուին երկրաշարժի ցնցում
տեղի ունեցաւ յուլիսի 20-ին, գիշերվա 10
ժամ 50 րոպէին ուղղվելով հիւսիսից դէպի հա-
րաւ. երկրորդ անգամ 1898 թուին, յուլիսի
31-ին գիշերը լուս դէպի օգոստոսի 1-ը: Առա-
ջին երկրաշարժը թեթեւ էր եւ միայն վախեց-
րեց մարդկանց, իսկ անցեալ տարվան արդէն
բաւական ուժեղ էր եւ կատարեց մի քանի ա-
ւերածնունդ: Նա այդ ժամանակ աւելի մօտ էր
Սաղամո լճին եւ զգալի վնասներ բուցեց Սաղ-
ամա հայ գիւղերին, որտեղ քանդեց բազմաթիւ
աներ, բայց մարդկային զոհեր չը խլեց: Էջաթա
գիւղում մի մարդ ջարդվեց փլուածքից, իսկ
երկուսը հիւսանդաքան: Առաքեալ գիւղում փը-
վեցին մի քանի տներ եւ բացվեցին ձեղք-
վածքներ: Ականատեսները պատմում էին, որ
առաջ երկրորդ տարուրեկվեց, յետոյ լավեց որոտ-
մունքը, որին յաջորդեց ուժգին հարուած եւ յե-
տոյ զարձակ երկրորդ երկրվեց ու հանգստա-
ցաւ: Մի գիւղացի, որ քնել էր Արուլ սարի
վերին մասերում խոտհարքի ժամանակ, պատ-
մեց ինձ, որ նա յանկարծ զարթնեց մի գոռ

միջոցով, ընտելացնելով գիւղական
աշխատանքներին եւ կամ պահելով նրանց
յատուկ որբանոցում մի որ եւ է կենսաբու-
նական տեղում, որպիսին կարելի է համա-
րել Ախալքալաքը: Կարելի է եւ այնպէս
անել, որ երկու ձեւ էլ միաժամանակ
գործադրվէր, օրինակ պահելով որբերին
ձմեռը Ախալքալաքում, իսկ ամառը նրանց
տեղափոխելով գիւղական շրջանը:

Ախալքալաքի ապաստարանը շատ հեշ-
տութեամբ կարող է բանալ արհեստանոց
եւ այնտեղ սովորեցնել որբերին այս եւ այն
արհեստ: Գրագիտութիւնը արհեստի
հետ եւ գիւղատնտեսական պարագայնը-
ները ամուսնացնելով միասին շրջ-
թայգիով կը տան պատանիներ, որոնց
համար յետոյ հեշտ կը լինի ընտել ապ-
րուստի ձանապարհ: Որբերին խնամելու
հոգը պտակնում է ամբողջ հասարակու-
թեան: Անկասկած, հասարակութիւնը
միջոցներ կը հայթայթի, որպէս զի այդ
գեղեցիկ միտքը իրագործվի: Այս դէպ-
քում մեծ դեր կարող է խաղալ խոշոր
նուիրաբերութիւնը եւ ահա այս պատճա-
ռով շատ ցանկալի է, որ խոշոր զբաղու-
տեղեր իրանց վրա վերցնեն այդ բարի
գործի ծանրութիւնը եւ այդպիսով շու-
տափող իրագործէին հերթական
այդ համակրելի խնդիրը:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Մ Ա Մ Ո Ւ Լ

Դեկտեմբերի 19-ի աղէտը, որին զոհ գնա-
ցին տասնեակ գիւղեր Ախալքալաքի գաւա-
ռում եւ հարկաւոր մարդիկ, մի արտասովոր
գործողութիւն էր, որ ընտանաբար պիտի
ցնցէր հասարակութիւնը եւ պիտի հարկադրէր
նրան ցոյց տալ, թէ որքան պարտաճանաչ է
ինքը կամ, որ մի եւ նոյնն է, որքան կենսու-
նակութիւն ունի: Այսպիսի աղէտները մի եւ
նոյն ժամանակ փորձաքարեր են ազգայնակու-
թեան զանազան մասերի համերաշխութիւնը
երեւան հանելու համար: Այն օրվանից, երբ
յայտնի դարձան ընական սարսափելի պատահա-
րի մանրամասնութիւնները, Թիֆլիսի բոլոր լը-
րագիրները, մի հազուադէպ համերաշխու-
թեամբ, հասարակական օգնութեանը դիմեցին՝
վնասվածներին անմիջապէս խնամելու համար
եւ, պէտք է ասել, տեղական ազգայնակու-
թիւնը բաւականաչափ պարտաճանաչ գտնվեց,
որքան այդ կարելի է դատել Թիֆլիսի պ. նա-

ձայնից, որ նա ընդունել էր ամպերի որոտ-
մունքի տեղ, բայց յետոյ տեսաւ, որ երկինքը
հանդարտ է: Գիւղացիները երկիւղեց ներսում
չէին քնում, այլ դուրսը: Եւ այդ կարելի էր,
որովհետեւ ամառվայ ամենատաք շաքարներն
էին:

Իսկ այժմ Խճէ անեն խեղճ գիւղացիները
այս ձանաղայ ցուրտ օրերում: Այն գիւղերը,
որ ներկայ ամառը ենթարկվեցին տիտանական
երկրաշարժի կատաղի արհաւիրքներին, այն
ժամանակ քիչ էին վնասվել: Միայն մի քանի
տներ վնասվել էին թեթեւ կերպով: Գիւղական
կենսքը ետում էր: Երեւանը աշխատում էր
ձմեռվայ համար պատրաստութիւններ տեսնել
եւ վաղ առաւօտից մինչեւ մութ գիշեր դաշտե-
րումն էր:

Երկրաշարժի ուժգին հարուածները այս տա-
րի տեղափոխվեցին դէպի Տաքախուր լիճը:
Ստացված տեղեկութիւնները ցոյց են տալիս,
որ ներկայ երկրաշարժից մի օր առաջ Տա-
քախուր լճի ջրերը իջել են: Գիւղացիներին
այդ հանգամանքը զարմացրել է: Եթէ այդ դի-
տողութիւնը ճիշդ է, եթէ չուրը իսկապէս ան-
ցել է դէպի ստորերկրկայ խորհորատները, երկ-
րաշարժը անխուսափելի էր: Երկրի ներսում
տեղի ունեցած աւերածնունդը մի օրում չէին
կարող հաւասարակշռութեան գալ եւ ահա ա-
ռաջին ճակատագրական հարուածից յետոյ,
որ տեղի ունեցաւ ամսի 19-ին, եօթն օր-

հանգապետին հասցրած նուէրներից: Թիֆլիսից
դուրս, մինչեւ այժմ միայն «Բաւի» լրագիրը
օգնելու հրաւեր կարգաց եւ սկսեց նուէրներ
հաւաքել: Իսկ Բաթումում եւ Վլադիկավկա-
զում հրատարակվող լրագիրները բաւականա-
ցան միայն աղէտի լուրը տպելով: Անցնենք
երկու մայրաքաղաքները, որքան կարելի է
դատել մեր ձեռքը հասած լրագիրներից, Կով-
կասում չը գտնվեցան մայրաքաղաքի թերթերի
այնպիսի թղթակիցներ, որոնք մանրամասն
հետաքրէին իրանց լրագիրներին երկրաշարժի
եւ նրա հետեւանքների մասին, բոլոր լրագիր-
ներում միայն Ռուսաց գործակալութեան չը-
թարբարական հետաքրներն են, որոնց մէջ հա-
մառօտ կերպով յիշատակված է, թէ քանի գիւղ
են քանդվել եւ քանի մարդիկ կոտորվել: Ոչ
մի լրագրի մէջ մենք չը հանդիպեցինք խմբա-
գրական աղբիւր, որոնք ուշադրութիւն դարձ-
նէին աղէտի վրա եւ նուէրներ հաւաքելու ան-
հրաժեշտութիւնը ցոյց տալիս: Յայտարար
մենք արձանագրում ենք միմիայն այն նպա-
տակով, որ մասնագրոյց անենք թէ դու որքան
թոյլ է համերաշխութեան զգացմունքը լայնա-
ժաւալ Ռուսաստանի զանազան մասերի մէջ:
Մենք ամենքս մի ընդհանուր հայրենիքի որ-
գիններ ենք եւ մեզ համար մի արտասովոր
պատահար, որ դժբաղդացնում է մեր հայրե-
նակիցների այս կամ այն մասը նոյն իսկ հե-
տաւոր տեղերում: Այսին համարվի սեփական
գործողութիւն մեր տանը, մեր կողքին պա-
տահածի նման: Մենք, ի հարկէ, մի առանձին
խոշոր օգնութիւն չէինք էլ կարող սպասել,
օրինակ, Վլադիկավկալից, բայց կը կամենա-
յինք, որ մեզ մօտ պատահած որ եւ է աղէտ
արձագանք գտնէր այնտեղ, քանի որ մենք
ինքնեքս էլ պարտաւոր ենք ամենայն ուշա-
գրութեամբ վերաբերվել այն գործողութեան,
որ կարող է Վլադիկավկազում պատահել: Աւե-
լի ցանկալի կը լինէր, որ մայրաքաղաքները,
իրանց լրագիրների միջոցով, շատ ուշադիր լի-
նէին այսպիսի արտասովոր երեւոյթների ժա-
մանակ, համերաշխութեան գաղափարն այդ է
պահանջում: Մենք տեսնում ենք այդ լրագիր-
ների մէջ մանրամասն հետաքրական տեղեկու-
թիւններ այս կամ այն արտաստեղծ ճանա-
պարհորդութեան, այս կամ այն հասարակաւ
ճաշկերպներին մասին, բայց այնպիսի սոսկա-
լի գործողութիւն, որ մի ժամում աւերակների
տակ թողնում է հարիւրաւոր մարդկանց, հա-
մարեա աննկատելի է անցնում: Ռուսաց պե-
տութեան բոլոր մասերը պիտի սովորեն, որ
համերաշխութեամբ է հասարակութիւնը կեն-
դանի: Անցեալներում Մօսկովայի համալսարանից

վայ ընթացքում, երկիրը շարժվում է եւ
պէտք է անհանդիստ լինի, մինչեւ հաւասա-
րակշիւթիւն առաջ գայ ներսում եւ ստոր-
երկրեայ փլուածները միմեանց գրկախառնեն
եւ ամբաստան:

Մեր նպատակը չէ այստեղ նկարագրել ներ-
կայ երկրաշարժը: Նա մասամբ արդէն յայտնի
է լրագրական հաղորդագրութիւններից, ման-
րամասնութիւններն էլ չուտով կը պարզվեն:
Մենք ցանկանում ենք համառօտ կերպով ծա-
նօթացնել մեր ընթերցողին այն գիւղերի եւ
ազգայնակութեան հետ, որ ապրում է երկ-
րաշարժին ենթարկված շրջանում:

Այդ շրջանի մէջ մտնում են 20 գիւղ: Սրան-
ցից մի մասը, ինչպէս Մերենիա, Խուրիս, Մեծ
Սամար, Փոքր Սամար Բէժանօ գիւղերը ան-
վերադարձի կորուստներ են ունեցել: Եւ
մարդկային զոհեր, գրկվել են անբերի եւ գոյ-
բից, միւսները ենթարկվել են երկրաշարժի
ուժգին հարուածներին, բայց մարդկային զոհեր
չեն տեսել, իսկ երրորդները թէեւ զգալի կո-
րուստներ չեն ունեցել, բայց ենթարկվել են
մանր մեծեր զրկանքների եւ սաստիկ երկիւղի
մէջ ընկնելով՝ ստացել են հիւսնադրութիւններ:

Սկսեմք գիւղատնտեսական պայմաններից:
Հողը գաշտակարկրում բաւական փութը
է, խորունկ, սեւահողի մասերով, իսկ լեռնա-
լանջերում շատ բարակ է, խոտն մանր խիճերի
հետ: Այդ հողը, երբ չափեց գուրս յոգնեցրած

Գոլթանը առավ է գնում: Հօտաղները խրա-
խուսում են եզներին եւ գոմէշներին իրանց
յորդորներով, անվերջ բացազանչութիւններով
(Կր չարունակի)

նոքը շօտլ է,
 Գոմէշը մալուլ է:
 հօտա՛ղը
 եղին զօռ արաւ:
 ձաշը զալին է
 Հօտա՛ղը
 Ուրախանալիւ է:
 Վարենք շատանա
 Տէրն ուրախանայ
 Թափ տուր, թօլ
 զոմէշ,
 Ամաղիղ զուլ եմ,
 զոմէշ:

Գոլթանը առավ է գնում: Հօտաղները խրա-
խուսում են եզներին եւ գոմէշներին իրանց
յորդորներով, անվերջ բացազանչութիւններով
(Կր չարունակի)

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ. Պետերբուրգ ատարակցի սե-
նատին մի որոշում, որով կատարված էր
կազմակերպչին է արվում իր միջնորդությունը
ատարակցին Մեծ-Բրիտանիայի պատերազմի
տոհմով հաւաք-ափրկական երկու հանրա-
պետությունների հետ:

ՄԱՆՉԵՍՏԵՐ. Բալթիկ ծառ արտասանեց
ընտրությունը ատալ, որի մէջ ներկայ թույլի
գրությունը համեմատում էր անցյալ տարվայ
նոյն ժամանակաշրջանի հետ, երբ հենց նոր լուծ-
վեց Ֆաշտայի հարցը Անգլիայի և Ֆրանսիա-
յի մէջ, որոնց անկախում էր տարածված լինե-
նք, որը այժմ, բարեկարգարար, ամբողջ վի-
րացած է:

ՆՕՆՕԼՈՒՆՈՒ. Դեկտեմբերի 14-ին ժամ-
տարակցի մեծահարուստ վեց զեպեր կային:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ. Ամերիկական առաջ բոլոր
հեռագրում է, որ Ֆրիդլանդի կղզիների վրա
տեղացիների մէջ ժամատարակցի մեծահարու-
ստ զեպեր կար:

Խմբագիր ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՔԱԼԱՆԹԱՐ
Հրատարակիչներ ԹԱԳՈՒՀԻ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ
ԻՍԱՀԱԿ ՄԷԼԻՔ-ԱՂԱՄԱԼԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Շուտով լոյս կը տեսնի

«Պատմութիւն պատանի» վերնագրով երգարար
Գրինն է՝ մինչև լոյս տեսնելը 50 կ., լոյս տես-
նելուց յետոյ 70 կ.: Գումարով՝ 30% զիջում,
ճանապարհածախսով:

Լ ո յ ա տ ե ս ա ն

- 1) «Самочувствіе Русскаго языка», ամենա-
հեշտ միջոց հայերէնի օգնութեամբ սովորել
ուսանելու գրք-կարգաւ և խօսք: Գրինն է՝ 30
կ., գումարով զիջումներն 30% զիջում, ճանա-
պարհածախսով:
- 2) «Աղբրեանքներ»: Գրինն է՝ 10 կ.: 100 օր-
նակը 2 ր. 50 կ., ճանապարհածախսով:
- 3) «Դիմել թիֆլիս, Մուխրանսկայա փ., տ. №
16, Ա. Ա. Յովհաննիսեանցին, փողը կանխիկ»:
2—3

Նոր լոյս տեսան և վաճառվում են—

- 1) ԿԱՐՄԵՆ ՍԻԼՎԱ—«Մայրական սէր» 2 կ.
 - 2) Է. ՋՈԼԱ—«Երկու մահ» . . . 5 »
 - 3) Է. ԱՄԻԶՅԱ—«Փողբոկ թմրեցանք» 3 »
- Դիմել թիֆլիս, Կենտրոնական գաղափար-
աւորի:
2—3

**ԹԻՖԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐ-
ՉՈՒԹԻՒՆԸ**

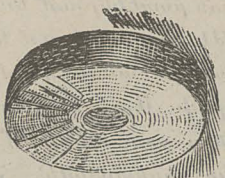
Արանով յայտարարում է, որ ներքին իշխան կառավարչների այս ղեկավարները 23-ին տեղի ու-
նեցած աճուրդի անաշտութեան պատճառով, համաձայն այն յայտարարութեան, որ տրված
էր ներկայ տարվայ լրագրներում՝ այն է «Правительственный Вѣстник»-ի № 255-ում և
«Кавказ»-ի № 305-ում, երկրորդ և վերջին աճուրդ է նշանակվում այս ղեկ-
աւարների 30-ին ցերեկվայ 12 ժամին:

№ 304, Կաղարթներ՝ Մ. և Մ. Ա. Երկարկանի տուն, նկուղով և յաւելումներով,
բաղով և 276 քառ. սաժէն մեծութեան հողով, 7-դ քաղաքամասում, Բուրախիսկայա հրա-
պարակի և Էրեքուրդի վրա, Պոկրոսկայա զօրանոցների դիմաց: Հիմնական պարտքն է 3077
ր. 98 կոպէկ. ապառ. 226 ր. 58 կոպէկ:

№ 2646. Ձան կարաշիփի Ֆ. Դ. Մի հողարածին 42 քառ. սաժէն կամ որքան կը
լինի, երկարարանի անով, 5-դ քաղաքամասում. Գրեմաշայա փողոցի վրա: Հիմնական
պարտքն է 9361 ր. 23 կոպէկ, ապառիկ 397 ր. 50 կոպէկ:

№ 47. Մէլիք-Բաղդաւովա (մարդու ազգը Արփեօյա): Երկու կից հողարածիններ, 52
քառ. սաժէն ընդհանուր տարածութեամբ, կամ որքան կը լինի, երկարարանի անով, երկու
ֆլիգելներով՝ մի յարկանի նկուղով և երկարարանի, 1-ին քաղաքամասում, Կիրովնայա և
Սվիտոսլավայա փողոցների անկիւնում: Հիմնական պարտքն է 7789 ր. 75 կոպէկ, ապառիկ
299 ր. 60 կոպէկ:
1—1

Պատրաստում ենք և ցանկացողներին ուղարկում ամբողջ Կովկասում ամենայայտնի
Գանձաւարի վանքի քարահանքից ամենաբարձր տեսակի «ԱՐԱՐԱՐԱՆ»:

— Ջ Ր Ա Ղ Ա Յ Ա Ք Ա Ր Ե Ր —
մատչելի գներով և զանազան մեծութեան:

Մեր հասցեն. Եվլախ, Կոնտորա Մելիք-Պաշայան.

Որովհետև վերջերս երևացել են նաեւ ուրիշ հանքերի քարեր, որոնք յատկութեամբ շա-
ղար են կանգնած, ուստի խնդրում ենք ցանկացողներին դիմել միմյանց մեզ:
21—40
Քարահանքի կապալաւոր՝ Արքայաճառ Հաւան-Ջալալեանց

„ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ“
ԱՂԷՔ. ԽՈՒԴԱՎԵՐԴԵԱՆԻ

Գոյովնակի Պրոսպեկտի վրա, առաջին գիմնապիայի հանդէպ՝ տուն Քաշուկի
սուրբ Գեորգ եկեղեցու:

Ստացել ենք մեծ բանակութեամբ աշնանային և
ձմեռային սեզոնի համար՝

**Տղամարդկանց և Երեխաների պատրաստի
հագուստներ:**

Ստացված է նոյնպէս **ՖՈՐՄԷՆԻՅ ԶԳԵՍՏՆԵՐ**.— զատաստանական,
ուսուցչական և աշակերտական—կապիկական և բէլական ուսումնարանների:
Անհնաւոր մեծ քանակութեամբ մատակարարում ենք նաեւ ամեն
տեսակ պատուէրներ: Գները ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ են և անհամեմատ էման:
Վերադիր վճարով պահանջողները պէտք է ուղարկեն պատուէր
1/2 մասը:
33—40

ԹԻՖԼԻՍԻ Ժողովարան

Թիֆլիսի Ժողովարանի աւագների խորհուրդը
յայտարարում է ի գիտութիւն պ.պ. անդամնե-
րի, որ կիրակի, յունվարի 2-ին, 1900 թ. երե-
կոյեան 10 ժամին, նշանակված է ԸՆԴԻՆՆԱԿԱՆ
ԺՈՂՈՎ՝ փոխարէն 19-ի ղեկավարների 1899 թ.
չը կայացած ընդհանուր ժողովի՝ քննելու և
վճարելու 70 անդամների բողոքը, որ մուծված
է անհանգիստ գրքի մէջ, քուէարկելու Ժողո-
վարանի կանոնադրանքի համար առաջարկված
անձերին, փարձելու ձմեռային չէնք և լուծելու
ուրիշ խնդիրներ:
1—2

ԹԻՖԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ԸՆ-
ԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ արանով յայ-
տարարում է, որ ղեկավարների 30-ին, բացի
պ.պ. Կաղարթների, Ձանկարաշիփի և Մէ-
լիք-Բաղդաւովայի կառավարներից, կը ծախվի
երկրորդ և վերջին աճուրդից յետոյ և հե-
տևանալ կառավարը:

№ 1649 Արուսթիւն օվ Ա. Մ. Մի հողա-
րածին, 45 քառ. սաժէն տարածութեամբ՝ նրա
վրա երկարարանի անով իր նկուղի հետ 7-դ
քաղաքամասում, Պրոէկտրովնայա փողոցի
վրա: Հիմնական պարտք 2087 ր. 03 կ.,
ապառիկ 140 ր. 69 կոպէկ:
1—1

ՀՈՌՈՒ ԸՆՏԻՐ ՏԵՍԱԿԻ

Մ Ե Ղ Ր

Մարտի 1 է. Յ. Մէլիք-Բաղդաւովայի
կառավարի արգիւնների խառնութեամբ՝ ՏՈԼ-
ԼԱՔԱՅԱ ՍԵՐ, № 6:
1—3

ՆԿԱՐԱՆԱՆԴԷՍ

Մարտի 29-ին բացվում է Թիֆլիսի Փառքի տա-
ճարում նկարիչ

ԱՐԵԱԿ ՖԵՐՎԱՃԵՆԻ

ՊԱՏԿԵՐՆԵՐԻ ՅՈՒՑԱԶԱՆԳԷՍ

Հանդէպ բաց է մնալու մինչև յունվարի 15-ը
առաւօտեան ժամի 10-ից երեկոյեան 5-ը:
Մուտքն է 20 կոպէկ մեծերի համար: Ուսանող-
ները, տղայք և ստորին աստիճանի զինուորները
համար 10 կոպէկ:
2—3

ՄԱՆԿԱՐԱՐԱՆՈՒՅԻ ՄԱՍՍԱԺԻՍԿԱ

ՕՐԻՈՒԹ՝ ՆՈՒՆԷ ԳԻՐԳՈՐԵԱՆ ԳՕԼՕՇԵԱՆ:
Հասցեն՝ Красногогорская ул. № 14.
4 20

II-й годъ
изданія

**ОТКРЫТА ПОДПИСКА
НА ГАЗЕТУ**

„НЕФТЯНОЕ ДѢЛО“

на 1900 годъ,

органъ Совѣта съѣзда нефтепромышленниковъ въ г. Баку.

Выходитъ 2 раза въ мѣсяцъ по слѣдующей программѣ:

1. Указанія и распоряженія Правительства, касающіяся нефтяной промышленности.
2. Само-
стоятельныя статьи, посвященныя нефтяной промышленности и другимъ связаннымъ съ нею вопросамъ,
баковы: судоходство, пути сообщенія, тарифы, кредитъ и т. п.
3. Хроника нефтяного дѣла: буреніе, до-
ныча нефти, заводская ея переработка, вывозъ и торговля нефтяными продуктами.
4. Новости техники
нефтяного дѣла.
5. Статистика нефтяного дѣла.
6. Обзоръ печати: свѣдѣнія и мнѣнія другихъ изданій
со вопросамъ нефтяной промышленности и ихъ критическая оцѣнка.
7. Корреспонденціи и телеграммы
изъ нефтяныхъ районовъ и центровъ нефтяной торговли.
8. Нефтяная биржа: цѣна на нефтяные про-
дукты, состояніе рынковъ, акцій нефтепромышленныхъ обществъ и общія биржевыя свѣдѣнія.
9. Поло-
женіе, нужды и статистика рабочаго населенія и служащихъ бакинскаго промыслового района.
10. Не-
счастные случаи и пожары на нефтяныхъ промыслахъ, заводахъ, складахъ, станціяхъ, приставкахъ, су-
дахъ и повздахъ.
11. Отчеты нефтепромышленныхъ фирмъ.
12. Библиографія: рецензіи о книгахъ и
статьяхъ по нефтяной промышленности и вопросамъ, имѣющимъ связь съ нею.
13. Смѣсь: мелкія новос-
ти изъ нефтяного міра.
14. Отчеты о съѣздахъ нефтепромышленниковъ.
15. Представительская дѣятель-
ность Совѣта съѣзда нефтепромышленниковъ: ходатайства, отзывы, мнѣнія и переписка Совѣта по во-
просамъ и нуждамъ нефтяной промышленности съ правительственными и общественными учрежденіями.
16. Хозяйственная дѣятельность Совѣта по благоустройству бакинскаго промыслового и заводскаго райо-
новъ: врачебное дѣло, народное образованіе, пути сообщенія, осушеніе промысловъ, пожарное дѣло, об-
щественныя сооруженія, приходъ и расходъ суммъ съѣзда и пр.
17. Объявленія о предметахъ, имѣющихъ
связь съ нефтяной промышленностью.

Подписная цѣна съ доставкой: на годъ 10 р., на 6 мѣсяцевъ 6 р.,
на 3 мѣсяца 4 руб.

Подписка принимается въ г. Баку, въ редакціи, въ помѣщеніи Совѣта съѣзда
нефтепромышленниковъ

Объявленія принимаются тамъ-же.

Редакторъ П. О. Гукасовъ.

2—3

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԱՐԱՆԱՄԵԱՆ

Հեղինակ «Ձեռնարկի առևտրական և գործարանական հաշուապահության»
ՈՒՍՈՒՅԱՆՈՒՄ ԵՒ ՊԱՏԿԱՍՏՈՒՄ Է

Երկու սեռի անձանց՝ 4 ամսվայ ընկալքում հաշուապահությունը գործնականապես, և-
րաշխատելով, և եղած դեղքերում լսնալու և անուն պաշտոնի առաջարկել:

ՊԱՐԱՊՈՒՆԳԻ ԱՌԱԿԱՆԵՐՆ ԵՆ

- Ա) Կրկնակի խաղական հաշուապահությունը բոտ ամենաին առևտրական ձևերի, հան-
դերձ նախալին արդիւնարեական և կերտմին գործարանական հաշուետուութեան:
 - Բ) Առևտրական խաղականություն:
 - Գ) Առևտրական նախալարություն:
 - Դ) Գեղազրություն և ամենալատ ձևերի ուղղել:
- Պարապահները սկսվելու են 1900 թվի յունվարի 15-ից, հաշից յետոյ, և պարբերաբար
չարունակվելու են իւրաքանչիւր 2000 ամսից յետոյ. իսկ կիրակի օրերը լինելու են առանձին
գործնական պարապահներ:
- Ցանկացողները լնդ դիմեն գրաւոր կամ անձամբ 3 ժամից մինչև 6 ժամ երեկոյեան,
Ս Օ Լ Օ Ա Կ, Սերգիեյևսկայա փողոց, տուն Լիսիյանին, № 20:
Վերադիւնալ հաշուապահութեան ձեռնարկը ծախվում է ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ, հեղինակի ժող,
և Ռուսաստանի բոլոր յայտնի գրավաճառանոցներում: ԳԻՆՆ է 3 ր. 50 կոպէկ: Օտա-
րապաղաքայինները գիրքը գնելու համար կարող են դիմել հեղինակին, առանց պատի ծախս
վճարելու:
5—20

ՀԱՅԹԱՅՈՂ
ԲՐԶԲԵԳՈՅՆ
ԱԼԱՍԻ

Ա. ԲԱԼԼԷ ԵՒ ԸՆԿ.
Մ Օ Ս Վ Ա

Խ Ա Ղ Կ Ա Ջ ՈՒ Ր
որ փութերնութ է ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԸՏԱՍԷՏ ՋԻՐԸ.
Սրուակը 60 կ. և 1 բուրլի:

ԾԱՂԿԱՍԱՊՈՆ (բարձր տեսակից)
8 տեսակ հոտով, կտորը 20 կոպ.

ԺԱՂԱՅԻՆ ԳԼԻՅԵՐԵՑԻՆ ՍԱՊՈՆ
8 տեսակ հոտով, կտորը 20 կոպ.

ԹԱԵԶԱՅԻՆ ՊՈՒԴՐԵ
Արկը 25 կոպ. և 50 կոպ.

Москва, 1) Пассажъ Солодовникова. 2) Тверская, д. Спиридонова. С.-Петербургъ, Невскій 18.
Նաև Ռուսաստանի յայտնի գեղատներում:

M. 59898

Բժշկարար Կեֆիր և Կուռիս

♦ Օ. ԿՕՐՕՆՍ ♦

Թողարկած Թիֆլիսի բժշկական բաժանմունքից և արժանացած երկու մէդալ-
ների՝ երկու ցուցահանդէսներում, ընտիր կէֆիր և կուռիս պատրաստելու համար Կարե-
լի է ստանալ Օ. Կորոնայի գործարանում, Լօրիս-Մէլիքեան փողոց, տուն Զուբալովի և
բաժանմունքում, Միքայելեան փողոց, օֆիցներների անտեսական ընկերութեան խանութ-
ին կից:

Աւտուրիներին, սւսանողներին և տնտեսական ընկ., անդամներին կը լինի զիջում:
Զիջում կունենան և այն չքաւորները, որոնք կը ներկայացնեն բժշկից առանձին դեղատոմս:
Ցանկացողներին՝ Կէֆիր ու կուռիս կարելի է առնն ուղարկել:
23—50

ТРЕБУЙТЕ ВЕЗДѢ
ШОКОЛАДЪ **СІУ**
ФАБР. С. СІУ И К. МОСКВА.

M. 35,967
(2)